

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 39/08

24 Ιουνίου 2008

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-188/07

Δήμος Mesquer κατά Total France SA, Total International Ltd

**Η ΑΡΧΗ Ο ΡΥΠΑΙΝΩΝ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΕΠΙΤΑΣΣΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΝΑΥΑΓΙΟ
ΔΕΞΑΜΕΝΟΠΛΟΙΟΥ**

Η απαιτούμενη, σύμφωνη προς το άρθρο 15 αυτής, μεταφορά της οδηγίας «περί αποβλήτων» στο εσωτερικό δίκαιο έχει ενδεχομένως ως συνέπεια ότι ο παραγωγός του γενεσιουργού της ρυπάνσεως προϊόντος φέρει το κόστος για τη διάθεση των αποβλήτων που προκάλεσε η τυχαία απόρριψη υδρογονανθράκων στη θάλασσα.

Η ιταλική εταιρία ENEL συνήψε με την Total International Ltd σύμβαση προμηθείας βαρέος μαζούτ και μεταφοράς του από τον λιμένα της Δουνκέρκης (Γαλλία) στον λιμένα του Milazzo (Ιταλία). Σε εκτέλεση της ανωτέρω συμβάσεως, η Total raffinage distribution, την οποία διαδέχθηκε η Total France SA, πώλησε το βαρύ μαζούτ στην Total International Ltd, η οποία ναύλωσε το υπό σημαία Μάλτας δεξαμενόπλοιο Erika. Στις 12 Δεκεμβρίου 1999 το Erika βυθίστηκε στα ανοικτά των ακτών της Βρετάνης (Finistère, Γαλλία), αφού προηγουμένως απέρριψε τμήμα του φορτίου και των δεξαμενών του στη θάλασσα προκαλώντας ρύπανση στις γαλλικές ακτές του Ατλαντικού.

Κατά των εταιριών του ομίλου Total ο Δήμος Mesquer άσκησε αγωγή με αντικείμενο την απόδοση των δαπανών που οφείλονταν στις πράξεις καθαρισμού και απορρυπάνσεως των παραλιών του, βάσει της οδηγίας «περί αποβλήτων». Κατά τον ενάγοντα Δήμο, οι ανωτέρω εταιρίες Total International Ltd και Total France όφειλαν, ως εκ τούτου, υπό την ιδιότητά τους ως «προηγούμενων κατόχων» ή ως «παραγωγού του γενεσιουργού της ρυπάνσεως προϊόντος», να φέρουν το βάρος της διαθέσεως των απορριφθέντων τυχαίως στη θάλασσα και μετατραπέντων σε απόβλητα, κατά την έννοια της οδηγίας, υδρογονανθράκων.

Προκειμένου να αποφανθεί επί της αιτήσεως αναίρέσεως της οποίας επελήφθη συναφώς, το Cour de cassation (Γαλλία) υποβάλλει στο Δικαστήριο ερωτήματα αφορώντα την ερμηνεία των εφαρμοστέων κοινοτικών διατάξεων ¹.

¹ – Οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 86), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 96/350/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 1996 (ΕΕ L 135, σ. 32).

- *Επί του ερωτήματος αν το απορριφθέν τυχαίως στη θάλασσα κατόπιν ναυαγίου βαρύ μαζούτ πρέπει να χαρακτηριστεί ως απόβλητο κατά την έννοια της οδηγίας*

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι το μεταφερόμενο με πλοίο βαρύ μαζούτ δεν συνιστά «απόβλητο» εφόσον αποτελεί αντικείμενο εκμεταλλεύσεως ή εμπορίας υπό οικονομικώς συμφέροντες όρους και δύναται να χρησιμοποιηθεί στην πράξη ως καύσιμο, χωρίς να απαιτεί προηγούμενη πράξη μεταποίησης.

Πάντως, παρόμοιοι υδρογονάνθρακες που απορρίφθηκαν κάτω από συνθήκες ναυαγίου, αναμειχθέντες με ύδωρ ή και ιζήματα και παρασυρθέντες κατά μήκος των ακτών κράτους μέλους όπου και κατέληξαν, **πρέπει να θεωρούνται ως ουσίες τις οποίες ο κάτοχός τους δεν είχε την πρόθεση να παραγάγει και τις οποίες απορρίπτει, αν και ακουσίως, επ' ευκαιρία της μεταφοράς τους, μολοντί πρέπει να χαρακτηριστούν ως απόβλητα κατά την έννοια της οδηγίας.**

- *Επί του ερωτήματος αν, σε περίπτωση ναυαγίου ενός δεξαμενοπλοίου, ο παραγωγός του απορριφθέντος στη θάλασσα βαρέος μαζούτ και/ή ο πωλητής αυτού και ναυλωτής του πλοίου που μετέφερε την επίμαχη ουσία οφείλουν ενδεχομένως να φέρουν το συνδεδεμένο με τη διάθεση των ούτω προκληθέντων αποβλήτων κόστος, τη στιγμή μάλιστα κατά την οποία η απορριφθείσα στη θάλασσα ουσία μεταφέρθηκε από τρίτο, εν προκειμένω τον διά θαλάσσης μεταφορέα*

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, η οδηγία «περί αποβλήτων» προβλέπει ότι, σύμφωνα με την αρχή ο ρυπαίνων πληρώνει, το κόστος της διαθέσεως των αποβλήτων πρέπει να φέρουν οι «προγενέστεροι κάτοχοι» ή ο «παραγωγός του γενεσιουργού των αποβλήτων προϊόντος».

Σε περίπτωση ναυαγίου, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι ο πλοιοκτήτης που μεταφέρει τους υδρογονάνθρακες βρίσκεται στην κατοχή τους αμέσως πριν αυτοί καταστούν απόβλητα. **Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο πλοιοκτήτης θεωρείται ενδεχομένως ως έχων παραγάγει τα εν λόγω απόβλητα και χαρακτηρίζεται ως «κάτοχος» κατά την έννοια της οδηγίας.**

Εντούτοις, ο εθνικός δικαστής, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που μόνον ο ίδιος είναι σε θέση να κρίνει, δύναται να εκτιμήσει ότι **ο πωλητής των υδρογονανθράκων αυτών και ναυλωτής του πλοίου που τους μεταφέρει «παρήγαγε απόβλητα», εφόσον ο ίδιος δικαστής διαπιστώνει ότι ο ανωτέρω πωλητής-ναυλωτής συνέτεινε στον κίνδυνο επελεύσεως της ρυπάνσεως που προκάλεσε το συγκεκριμένο ναυάγιο, ειδικότερα αν παρέλειψε να λάβει τα σκοπούμενα στην πρόληψη παρόμοιου περιστατικού μέτρα, όπως τα αφορώντα την επιλογή του πλοίου.**

Το Δικαστήριο κρίνει συναφώς ότι δεν προσκρούει στην οδηγία «περί αποβλήτων» το να προβλέπουν τα κράτη μέλη, κατ' εφαρμογή των συμβάσεων περί αστικής ευθύνης² και FIPOI³, περιορισμούς και απαλλαγές από την ευθύνη τους υπέρ του πλοιοκτήτη και του ναυλωτή, καθώς και την ίδρυση ταμείου όπως το διεθνές ταμείο αποζημιώσεως ζημιών εκ ρυπάνσεως από πετρέλαιο (FIPOI).

² – Διεθνής σύμβαση περί αστικής ευθύνης για ζημίες εκ ρυπάνσεως από υδρογονάνθρακες, η οποία υιοθετήθηκε στις Βρυξέλλες στις 29 Νοεμβρίου 1969, όπως τροποποιήθηκε με το υπογραφέν στο Λονδίνο στις 27 Νοεμβρίου 1992 πρωτόκολλο (ΕΕ 2004, L 78, σ. 32).

³ – Διεθνής σύμβαση περί ιδρύσεως διεθνούς ταμείου αποζημιώσεως ζημιών εκ ρυπάνσεως από πετρέλαιο, η οποία υιοθετήθηκε στις Βρυξέλλες στις 18 Δεκεμβρίου 1971, όπως τροποποιήθηκε με το υπογραφέν στο Λονδίνο στις 27 Νοεμβρίου 1992 πρωτόκολλο (ΕΕ 2004, L 78, σ. 40).

Πάντως, αν το FIPOΛ δεν αναλαμβάνει ή καθίσταται αδύνατο να αναλάβει το κόστος διαθέσεως των αποβλήτων και αν, κατ' εφαρμογή των προβλεπόμενων περιορισμών και/ή απαλλαγών από την ευθύνη, το εθνικό δίκαιο κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένου του απορρέοντος από διεθνείς συμβάσεις δικαίου, δεν επιτρέπει το κόστος αυτό να φέρει ο πλοιοκτήτης και ο ναυλωτής του πλοίου, μολονότι οι ανωτέρω πρέπει να λογίζονται ως «κάτοχοι», το συγκεκριμένο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να προβλέπει τη δυνατότητα το κόστος να φέρει ο «παραγωγός του γενεσιουργού των ούτως απορριφθέντων αποβλήτων προϊόντος». Εντούτοις, σύμφωνα με την αρχή ο ρυπαίνων πληρώνει, ο συγκεκριμένος παραγωγός οφείλει ενδεχομένως να φέρει το κόστος αυτό μόνον εφόσον, λόγω της δραστηριότητάς του, συντέινει στον κίνδυνο επελεύσεως της ρυπάνσεως που προκάλεσε το ναύαγιο του πλοίου.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: FR, BG, CS, DE, EN, ES, EL, HU, IT, NL, PT, RO

*Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου
[C-188/07](#)*

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσίευσής της αποφάσεως.

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδα
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*

*Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται στο EbS "Europe by Satellite",
υπηρεσία παρεχόμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας,
L-2920 Λουξεμβούργο Τηλ.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
ή B-1049 Βρυξέλλες, Τηλ.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956*